

SAMMEN ER VI MERE *END* HILLERØD

—

HVORDAN FÆLLESSKAB SKABER MULIGHEDER FOR BORGERE I HILLERØD

TINA WILCHEN CHRISTENSEN

DPU - DANMARKS INSTITUT FOR PÆDAGOGIK OG UDDANNELSE

AARHUS UNIVERSITET

28. OKTOBER 2019

TINA WILCHEN CHRISTENSEN
ADJUNK

FÆLLESSKAB SOM BEVIDST STRATEGI – organiseringen af ildsjæle og andre aktive aktører

I Hillerød har Hillerød Kommune i samarbejde med andre aktører dannet netværket 'Den Sociokulturelle Landsby', hvor mere end 30 sociale og kulturelle initiativer, frivillige og private virksomheder skaber projekter sammen, der muliggør en masse aktiviteter for borger i Hillerød.

Målet er at skabe mere fællesskab på tværs af forskellige borgere med større trivsel til følge

- *“Tanken om det der med at hjælpe hinanden og understøtte hinanden, i stedet for at bekrige hinanden eller snakke om kunder, hvem kan tiltrække kunder’.*
- *‘Det der ligger i den Sociokulturelle Landsby, det er, at sociale og kulturelle indsatser skal skabe noget sammen. Og at man skal lære hinanden så godt at kende, så man tør spørge om hinandens hjælp, og man ved, hvornår den anden har brug for hjælp eller man kender hinandens ressourcer, lidt ligesom en landsby. Man kender hinanden og man hjælper hinanden. Det er det fællesskab vi gerne vil lave i Hillerød, så det er det, det overordnet går ud*

EKSEMPLER PÅ AKTØRER I DEN SOCIOKULTURELLE LANDSBY

Enkelt individer, kommunale, statslige, private og frivillige aktører

Gitte, Alice, Stine, Jesper, Tyge, Tinne, Sven, Søren, Hanne, Birgitte, Erik, Erik med mange flere. Betydningsfulde deltager står bag organisationer og andre aktørers deltagelse, som:

- Hillerød Bibliotek
- Levuk – Ungdomsklub for unge med handicap
- Klaverfabrikken – kulturhus og regionalt spillested i Hillerød
- Børnehuset Buen -et tilbud til børn og deres familier, som har været i en svær situation, som påvirker hverdagen væsentligt.
- SSP – Basen
- STREET-LAB - et ”midlertidigt laboratorium for gadeidræt”
- Grønnevang Kirke, Brohuset og Østhuset
- Adventure Park

IDEOLOGIEN BAG DEN SOCIOKULTURELLE LANDSBY

- Ideologi eller en delt vision på tværs af deltagerne om, hvad det 'det gode liv er' og hvordan 'vi skaber det'.
- Ideologien bag 'Landsbyen' er overbevisningen om, at: 'sammen er vi større en den enkelte deltager', at 'fællesskab skaber trivsel' fordi mennesker får kendskab til hinanden, hvilket styrker inklusion, der øger den enkeltes trivsel med bedre samfund til følge.

Deltager i 'Landsbyen': *'Jeg mener musik, idræt, teater, kunst, det at spise sammen, at kultur, altså alle former for fællesskaber, hvor man er sammen, og hvor man ikke bliver målt og vejlet, men bliver accepteret, som den man er, hvor man får mulighed for at snakke med andre mennesker og være del af et socialt fællesskab, det er jo det, der er med til at lave styrke, ikke. Og der er jo rigtig mange af vores politikere, der snakker om det samme, men bare på nogle andre (måder) - selv Messerschmidt snakker om det samme, ikke!'*

NÅR KOMPLEKSE SOCIALE PROBLEMER SKAL LØSES OG TRIVSLEN ØGES

Organiseringer som Den Sociokulturelle landsby repræsenterer en trend i tiden, der sigter mod 'samskabelse', 'brobygning', 'collective impact' mv.

Fælles for disse former for social organiseringer er, at de søger at:

- skabe nye perspektiver, muligheder og løsninger ved at etablere og inviterer til samskabelse på tværs af aktører med *forskelligartede erfaringer og ressourcer*
- Et 'farvel til silotænkning og goddag til samskabelse'
- Den Sociokulturelle landsby spejler andre lignende initiativer fx. INSP i Roskilde, Fryshuset i Sverige, Nivå Netværket, Dialogforum m.v.

HVORDAN LANDSBYEN 'GØRES' I PRAKSIS

Landsbysamlinger medvirker til at organisere den Sociokulturelle landsby

- En uformel social organisering formalisere møderne
- Faciliteringen der skaber netværk
- Møder holdes forskellige steder skaber en mulighed for at præsentere 'stedet' i større detalje
- Møderne giver deltagerne indsigt og/eller (yderlig) detaljer om, 'hvem der er hvem', hvad forskellige institutioner og personer laver, kan og har behov for
- Landsbysamlingerne generer ideer – 'vi måske kan lave nu eller i fremtiden'
- Landsbysamlingerne udpeger potentialer – samarbejdspartnere, nye tanker og ideer
- Skaber attraktion og ejerskab; Landsbysamlingerne er, '*alle de fede mennesker, så der vil jeg også være med*'

LANDSBYSAMLINGERNE EN ANDERLEDES OG UFORMEL MÅDE AT MØDES PÅ

- Det er måske lidt abstrakt
- Du ved aldrig, hvad du får med hjem
- Du kan ikke vide, hvad der sker denne gang
- Det kræver lidt mod at være med
- Du skal være villige til at være åben og ikke helt vide, om du får noget med denne gang
- Det kræver måske, at man er lidt udadvendt og social
- Dejligt at ikke alt er skemalagt
- Formalisering – så stopper revolutionen!

VÆRDIEN AF AT 'FÅ SAT ANSIGT PÅ'

- Det uformelle og alligevel rammesatte møde – skaber indsigt, ideer, tillid, kendskab og kundskab
- Landsbysamlingen gør, at jeg '*får sat ansigt på*', og når jeg ved, hvem folk er, '*så er det jo meget lettere, at ringe*' (sagt i en skriftlige tid med sms, messenger, whatsapp etc.)
- Via mødet får den enkelte en bedre fornemmelse af, hvad folk laver, hvem kan hvad og hvad den menneskelige/ikke-økonomiske værdi er

HVAD KOMMER DER UD AF AT ORGANISERE FOLK I EN 'SOCIOKULTUREL LANDSBY'?

Eksempel 1. Møder der skaber indsigt og muliggør løsninger.

En ansat ved biblioteket fortæller, hvordan en ung mand kommer hver dag i biblioteket, låner Olsenbanden film, snakker med en af bibliotekaren og går igen. Han er blevet glad for deres brætspilscafe.

De andre brætspiller, har været meget imødekommende, men deres imødekommehed er stoppet og de vil have lov at spille. Ansatte i Biblioteket kan se, at den unge har nogle problemstillinger, der gør det svært for ham at deltage i brætspils caféen på lige fod med de andre. Ved en Landsbysamling møder den ansatte fra biblioteket en medarbejder fra Hillerøds beskyttede værksted. De bliver enige om, at det beskyttede værksted kan være en mulighed for den unge og at de kan hjælpe ham med at få tilknytning til det værkstedet. Det vil også imødekomme, at de der er i brætspils cafeen ikke blive så irriteret, at de stopper med at komme.

Desuden fortæller den ansatte fra biblioteket hende fra det beskyttede værksted, at den person der tidligere har kørt materiale ud og gjort deres køleskab rent, er blevet sparet væk. De har derfor været ude efter at finde en, der kunne tage den tjans.

Det får de også løst via landsbysamlingen, fordi der er en blandt det beskyttede værksteds brugere, der iflg. den ansatte ved værkstedet, ville kunne løse den opgave og som søger sådan et type job.

HVAD KOMMER DER UD AF AT ORGANISERE FOLK I EN 'SOCIOKULTUREL LANDSBY'?

Eksempel 2. På et møde i den sociokulturelle landsby under en speeddating bliver en ansat ved Brohuset og præsten i Grønnevang kirken i Hillerød Øst koblet sammen med lederen af klaverfabrikken og lederen af Hillerød Bibliotek. Klaverfabrikken spørger om præsten og den ansatte i Brohuset, vil være med til at samle en arbejdsgruppe ude i Øst Hillerød. Så kan Klaverfabrikken skaffe midler til koncerter og foredrag. Det eneste krav er, at nogle i Øst Hillerød kan lave det praktiske arbejde og stå for arrangementet.

Og fortæller præsten; det var jo en fantastisk mulighed at få, ikke. Det som var fordelen for mig, det var at kunne cykle hjem, og så var jeg allerede oppe at køre og tænkte, hvem skal spørges, for vi skal have lavet sådan en kulturgruppe, ikke. Og så kørte jeg hen og bankede på hos nogle og sagde; nu skal I høre, vi har fået mulighed for at lave koncert i Hillerød Øst over i Brohuset, vil I ikke være med? Skal vi lave en kulturgruppe? Det skal bare være bredt sammensat. Og så spurgte jeg også nogle af vores lokale muslimer og boligselskabet derover og jeg spurgte om vi måtte bruge Brohuset?

Som præsten forklarer, så er der nødt til at være en kerne. Og der tænker jeg to ting, det skal være nogle som vil synes, det her kunne være hammer sjovt, ikke. Og så skal der også være en etnisk bredde i det, og når først vi har den basisgruppe, så skal der selvfølgelig være noget myndighed over det. Altså, vi kan jo ikke lave noget i Brohuset uden at spørge afdelingsbestyrelser. Så jeg kontaktede formanden og spurgte.

HVAD KOMMER DER UD AF AT ORGANISERE FOLK I EN 'SOCIOKULTUREL LANDSBY'?

Eksempel 3.

Det er både individet og fællesskabet, der kommer styrket ud, når vi samarbejder

En engageret mor gør en indsats i Street lab. Hun laver mad til den fællesspisning, der arrangeres hver tirsdag i Street Lab. Hun gør noget godt for fællesskabet, som hendes barn og mange andre børn, unge og forældre nyder godt af.

Indsatsen bemærkes af Søren, der står bag Street Lab, som omtaler den positivt til en af hans samarbejdspartnere i 'landsbyen', som fortæller moderen, hvad Søren har sagt

Forbindelsen mellem Søren og samarbejdspartneren gør, at der sker en udveksling af information, der kan medvirke til at skabe et bredere funderet blik på den enkelte på tværs af forskellige aktører og arenaerne

Positive tilbagemeldinger som led i en helhedsorienteret indsats kan medvirke til at skabe øget selvtillid og følelse af støtte og anerkendelse hos den enkelte og vished om, at andre værdsætter ens indsats.

KENDSKAB SKABER KUNDSKAB DER SKABER...

- Landsbysamlingerne skaber **netværk** og **kendskab**, der fører til bredere funderet samarbejde om en ide, en målgruppe eller et fællesskab, der skaber **kundskab**
- Når præsten og den ansatte i Brohuset møder Klaverfabrikken og bliver enig om, at forsøge at lave koncerter i Hillerød øst, har de fra Øst en stor indsigt i deres området og dets beboere og fysiske ressourcer. De ved hvem, der vil og kan være med til hvad, hvad der er behov for og hvor man kan være.
- Når den ansatte i Biblioteket møder den ansatte i det beskyttede værksted, får den ansatte fra Bibliotekets en indsigt i en ny mulighed for den unge mand fra brætspilscafeen, som hun måske ikke ellers var kommet på, hvis ikke hun havde talt med kvinden fra det beskyttede værksted.
- Møderne mellem forskellige mennesker skaber en udveksling af kundskab, inspiration og indsigt på tværs af forskellige aktører om forhold det er væsentlige at tænke ind i løsningen af forskellige problematikker eller udviklingen af nye muligheder

KENDSKAB PÅ TVÆRS AF AKTØRER SKABER EN MERE HELHEDSORIENTERET INDSATS

Kendskab til hinanden styrker den helhedsorienterede indsats, fordi:

- Fælles aktiviteter opstår der giver deltagerne kendskab til mange forskellige aktører og muligheder - Street Lab, Adventure park, Buen, Grønnevangs kirken m.fl.
- Arenaen åbner for mange forskellige deltagermuligheder og positioner
- Arenaen skaber **også** en mulighed for psykisk sårbare og marginaliserede borgere – der kan deltager, være frivillige eller træde til som en ‘hjælpende hånd’

Det kan medvirke til at give, den enkelte:

- En ny position
- En ny erfaring
- Et større netværk
- Et nyt perspektiv på sig selv – og andre

HVAD SKAL DER TIL FOR AT LAVE EN 'LANDSBY'?

—
Initiativrige mennesker/ildsjæle, der:

- Har en vision, et godt lokalt kendskab og et stort netværk
- Har indsigt i lokale aktører på det sociale områder og andre, der deler visionen
- Selv kender eller kender nogen, der kender det politiske spil. *Altså, det er jo en politisk øvelse i sig selv, at få en kommunal politiker, der sidder med pengeposen til at forstå, at det her det er vigtigt'.*
- Kender den kommunale proces der kan give tilladelser og penge
- Kan sprede budskabet og kommunikerer hvad 'landsbyen' er for en størrelse til andre og hvad en sådan indsats kan give byen og dens borgere
- Tiltrækker andre borger og mennesker
- Kan organisere møderne og (løbende) sprede information og samle trådene

HVAD KRÆVER DET AF DELTAGENDE AKTØRER

Hvordan opstår samskabelse af et arrangement på tværs af aktører med forskellige dagsordner og mandater:

Biblioteket har afholdt en fællesskabsfestival, hvilket oprindeligt var en ideen som Frivillighedscentralen kom med. I udgangspunktet havde Frivillighedscentralen taget initiativ til en 'handicapfestival' og inviterede biblioteket med. Men de kunne ikke retfærdiggøre en handicap-festival indenfor deres mandat. De to parter får sig talt frem til, at kalde det en 'fællesskabsfestival' i stedet for, da det kan opfylde begge institutioners mandat og rumme begge målgrupper.

Fællesskabsfestivalen blev til som et samarbejde mellem handicaprådet, Handikapcentret, Frivillighedscentret, biblioteket og en hel masse andre aktører (37 foreninger var involveret).

PROCESSEN LYKKES NÅR...

Processen lykkes når:

- folk er åbne, kreative og er villig til at rykker sig
- tør at rykke på de parametre der er involveret i arrangementet – navn, målgruppe, sted, samarbejdspartnere, vision etc.

Således at alle involverede parter kan finde en mening med aktiviteten

POLITISK LEGITIMITET PÅ MANGE NIVEAUER ER EN FORUDSÆTNING FOR 'LANDSBYENS' SUCCES

- Politisk legitimitet og accept på mange niveauer er en forudsætning for 'landsbyen' og dens deltagere
- Politisk legitimitet betyder, at der kan afsættes tid=penge til kommunalt ansatte til at engagere sig i landsbyen og facilitere dens aktiviteter, der skaber netværk og mulighed for betydningsfulde aktøres deltagelse i 'landsbyen'
- *'Man skal have legitimitet i det kommunale system - helt oppe i det politiske. Man skal have legitimitet i handelssystemet, helt oppe til handelsstadsforeningen.'*
- – Men, viser mine interviews, medarbejderen skal også have mulighed for at kunne deltage, som igen afhænger af at lederen, kan se ideen med 'landsbyen' og dens mål .

SÅ LANGT, SÅ GODT - UDFORDRINGER FOR DEN SOCIOKULTURELLE LANDSBY

- Manglende formalisering
- Hvad kan man bruge det til?
- Hvem, hvad, hvor mange – hvad er værdien? Spørgsmål knyttet til den traditionelle dokumentationsform i en kommunal kontekst
- Når vi ikke ved, hvad der kommer ud af det, har mine medarbejder heller ikke tid (deltagelse kræver positivt indstillet ledere).
- Manglende formalisering gør det svært at planlægge – kan vores elever, udenlandske frivillige, højskole elever være med, når det ikke står i skemaet?
- Når alle I andre får løn for deltagelse, skal jeg så være med gratis? En lukket klub for offentlige ansatte?

